

Brüt yüzde 11'lik kâra tavan koymakla indirim sağlanamaz

Bayilerden sonra ana dağıtım şirketleri de EPDK'nın akaryakıtta tavan fiyat uygulamasına tepki gösterdi. Dağıtım şirketlerinin üye olduğu PETDER'e göre, tavan fiyat müdahalesi tüketici ve ülke ekonomisi üzerinde olumsuz sonuçlar doğuracak. Ayrıca brüt yüzde 11 olan dağıtım ve bayi kârına tavan fiyatla indirim sağlamak mümkün değil.

İSMAİL ALTUNSOY İSTANBUL

EPDK'nın genel seçimlere az bir zaman kala akaryakıt ürünlerine tavan fiyat koymasına bayilerden sonra ana dağıtım şirketleri de tepki gösterdi. BP, Shell, Total, Petrol Ofisi, Aytemiz, Turcas gibi yerli-yabancı şirketlerin üye olduğu PETDER (Petrol Sanayi Demegi), kurul kararını 'Serbest piyasaya müdahale' olarak yorumladı. PETDER'e göre tavan fiyat için daha önce Danıştay'a dava açıldı. Ayrıca EPDK uygulamadan önce şirketlerle bir araya gelecekti. Toplantı gerçekleşmeden tavan fiyat kararı alındı. Geçen hafta da akaryakıt bayilerinin temsilcisi kuruluşlar olan TABGİS ve PÜİS, sert bir dille Kurul kararını eleştirmiş ve EPDK'dan ucuz akaryakıt için önce kaçağı önlemesini istemişlerdi.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 21 Şubat'tan itibaren 2 aylık süreyle benzin ve motorin için tavan fiyat uygulaması başlattı. Kurul'un hedefi litrede 9-10 kuruş indirim. EPDK ayrıca, tavan fiyat süresince kârın yüzde 60'ının bayilere aktarılmasını karara bağladı. Ancak karara rağmen bayiler geçen hafta açıklama yaparak EPDK'yı sert bir dille eleştirdiler. Bayiler adına Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol ve Gaz Şirketleri İşveren Sendikası (TABGİS) ve Petrol Ürünleri İşverenler Sendikası

(PÜİS) aynı gün yaptıkları açıklamada, EPDK'nın kaçak akaryakıtla mücadelede yetersiz olduğunu ve yüksek ucuz yakıt için yüksek vergilerin de düşürülmesini istemişlerdi. PETDER'de tavan fiyatla ilgili bir açıklama yaparak vergilerin yüksekliğine vurgu yaptı.

HERHANGİ BİR İŞLEM BAŞLATILMADI

Akaryakıt dağıtım şirketleri tavan fiyata tepki gösterirken, daha önce sektöre yönelik bir işlem yapılmamış olmasına rağmen alınan karar 'çelişik

olarak yorumlandı. Tavan fiyatı petrol piyasası mevzuatına aykırı bulan PETDER, konuya açıklık getirdi: EPDK'ya tanınmış olan tavan fiyat belirleme yetkisinin kullanılabilmesi için petrol piyasasında faaliyetleri veya rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte anlaşma veya eylemlerin piyasa düzenini bozucu etkiler oluşturması ve gerekli işlemlerin başlatılması gereklidir. Bu yönde başlatılmış bir işlem de yoktur.

SEKTÖRDE BİNLERCE İNSAN ÇALIŞIYOR

Petrol Sanayi Demegi (PETDER) verilerine göre akaryakıt sektöründe (Ocak 2015 itibarıyla) 81 ana dağıtıcı, 112 depolama tesisi ve 13 bine yakın bayi faaliyet gösteriyor. Bu işletmelerde binlerce çalışan istihdam ediliyor. Sektör, yaklaşık 60 milyar TL'si vergi (ÖTV, KDV) olmak üzere 120 milyar TL'lik bir büyüklüğe sahip. PETDER açıklamasında EPDK kararıyla ilgili önemli bir uyarı yaptı: Ülkemiz ve sektör açısından başta yatırımlar olmak üzere istihdam ve hizmet kalitesi açısından çok olumsuz sonuçlar doğuracağı açıktır... Bu büyüklükteki bir sektöre yapılan tavan fiyat müdahalesi, sadece sektör üzerinde değil, tüketici ve ülke ekonomisi üzerinde de olumsuz sonuçlara yol açacaktır.

1 LİTRE AKARYAKITIN FİYAT OLUŞUMU (OCAK)*

Kalem	Pay (Yüzde)
Vergi	68
Ürün maliyeti	21
Şirketler brüt kâr marjı	11

*TL/LİT, benzin. Kaynak: EPTK, PETDER

PETDER, akaryakıt fiyatları için "EPDK Ocak 2015 Petrol Piyasası Fiyatlandırma Raporu'na" dikkat çekti. Rapor'da 'Litresinde 4,13 lira olan benzinde verginin payı yüzde 68, ürün maliyeti yüzde 21 ve piyasada faaliyet gösteren şirketlerin brüt kâr marjı yüzde 11' olduğu bilgisine yer veriliyor. PETDER'e göre yüzde 11'lik dağıtıcı-bayi marjına tavan fiyat koyarak anlamlı ve kalıcı bir düşüş sağlanması mümkün değil.